

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS
VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVAS**

SPRENDIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO –
VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVO 2020 M. LAPKRIČIO 6 D. SPRENDIMO NR. V-2508 „DĖL SOCIALINIŲ
PASLAUGŲ ĮSTAIGŲ VEIKLOS ORGANIZAVIMO BŪTINŲ ŠALYGŲ“ PAKEITIMO**

2021 m. birželio 2 d. Nr. V-1286
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. lapkričio 6 d. sprendimą Nr. V-2508 „Dėl socialinių paslaugų įstaigų veiklos organizavimo būtinų sąlygų“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS
VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVAS**

SPRENDIMAS

**DĖL SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTAIGŲ VEIKLOS ORGANIZAVIMO BŪTINŲ
ŠALYGŲ**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktais, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“, Valstybiniu ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1419 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ (toliau – Nutarimas) 14 punktu ir siekdamas užtikrinti COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo prevenciją, n u s p r e n d ž i u:

1. Įpareigoti visų stacionarių socialinės globos įstaigų, skirtų senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims, įskaitant vaikų globos namus, teikiančius stacionarias ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, šeimynų, grupinio ir bendruomeninio gyvenimo namų, nepriklausomai nuo nuosavybės formos ir pavaldumo, vadovus užtikrinti, kad šiose įstaigose gyvenančių socialinių paslaugų gavėjų (toliau – gyventojų), kurie yra terminalinės būklės, lankymas ir (ar) asmenų, kurių lankymasis įstaigoje susijęs su pareigų atlikimu, ar kai gyventojus lanko asmenys, atitinkantys Nutarimo 18 punkte nurodytus kriterijus, būtų organizuojamas laikantis šių sąlygų:

- 1.1. tuo pačiu metu galima lankyti tik vieną to paties kambario gyventoją;
- 1.2. lankytojai viso lankymo metu privalo:
 - 1.2.1. laikytis ne mažesnio kaip 2 metrų atstumo tarp asmenų;

1.2.2. vyresni nei 6 metų dėvėti nosį ir burną dengiančias priemones (veido kaukes, respiratorius ar kitas priemones), kurios priglunda prie veido ir visiškai dengia nosį ir burną (toliau – kaukės). Kaukių leidžiama nedėvėti neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės kaukių dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei (rekomenduojama dėvėti veido skydelį), kitais Nutarime nustatytais atvejais;

1.2.3. vengti tiesioginio fizinio kontakto.

1.3. lankymo trukmė gali būti ne ilgesnė nei 15 min.;

1.4. lankyti gali tik asmenys, neturintys ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymių (pvz., karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.);

1.5. turi būti užtikrinama, kad į stacionarią socialinės globos įstaigą nepatektų karščiuojantys ar turintys virusinės infekcijos simptomų lankytojai;

1.6. turi būti sudaryta galimybė matuoti lankytojų kūno temperatūrą;

1.7. asmenų, kurie nėra terminalinės būklės, lankymas draudžiamas;

1.8. šalia įėjimų į stacionarias socialinės globos įstaigas, gerai matomoje vietoje būtų sudarytos galimybės rankų dezinfekcijai tam skirtomis priemonėmis;

1.9. asmenys, kurių lankymasis įstaigoje susijęs su pareigų atlikimu privalo laikytis šio sprendimo 1.2–1.4 papunkčiuose nurodytų reikalavimų;

1.10. Prie įėjimo į stacionarią socialinės globos įstaigą tikslinei grupei suprantama forma (lengvai skaitomu tekstu, paveikslėliais, o prireikus ir žodžiu) turi būti pateikta informacija:

1.10.1. apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higieną, kosėjimo, čiaudėjimo etiketą ir kt.);

1.10.2. apie reikalavimus dėl kaukių dėvėjimo;

1.10.3. draudimą šiose įstaigose lankyti asmenims, turintiems ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymių (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.).

1.11. stacionarių socialinės globos įstaigose, skirtose senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims, įskaitant vaikų globos namus, teikiančiose stacionarias ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, nepriklausomai nuo nuosavybės formos ir pavaldumo, turi būti parengti ir patvirtinti įstaigos vidaus dokumentai, užtikrinantys infekcijų kontrolės priemonių taikymą:

1.11.1. gyventojų lankymo tvarką, kurioje būtų nurodytos lankytojų srautų valdymo priemonės, užtikrinančios, kad į stacionarią socialinės globos įstaigą nepatektų karščiuojantys ar turintys virusinės infekcijos simptomų lankytojai;

1.11.2. gyventojų apgyvendinimo tvarką, kurioje būtų nurodytos gyventojų izoliavimo priemonės, kurios bus taikomos Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme numatytais atvejais;

1.11.3. kad įstaigos gyventojai ir darbuotojai dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) būtų tiriami stacionarioje socialinės globos įstaigoje, jos vadovo nustatyta tvarka, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. gegužės 29 d. sprendimo Nr. V-1336 „Dėl tyrimų dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) organizavimo“ nuostatas.

1.12. stacionarios socialinės globos įstaigos, skirtos senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims, įskaitant vaikų globos namus, teikiančios stacionarias ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, nepriklausomai nuo nuosavybės formos ir pavaldumo, privalo apsirūpinti reikiamomis būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (vienkartinėmis medicininėmis (chirurginėmis) kaukėmis, vienkartinėmis medicininėmis pirštinėmis ir pan.).

2. Įpareigoti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją patvirtinti bendruosius stacionarių socialinių globos įstaigų darbo organizavimo ir jų gyventojų lankymo reikalavimus, kai savivaldybės teritorijoje esančios stacionarios socialinės globos įstaigos gyventojui yra diagnozuota COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) ir Lietuvos Respublikos arba savivaldybės teritorijoje esant paskelbtam karantino režimui.

3. Įpareigoti nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių dienos ir trumpalaikės socialinės globos ar socialinės priežiūros (užimtumo) paslaugas nesusijusias su apgyvendinimu, vadovus organizuoti šių įstaigų darbą laikantis šių reikalavimų:

3.1. šių įstaigų darbuotojai, teikdami socialines paslaugas (toliau – paslauga), paslaugų gavėjai paslaugos teikimo metu, jei tai netrukdo paslaugos sutekimui (pvz., paslaugos gavėjas nėra maudomas, maitinamas ir pan.), su paslaugos gavėju toje pačioje patalpoje esantys asmenys, kai paslauga teikiama paslaugų gavėjo namuose, į šias įstaigas atvykstančius paslaugų gavėjus lydintys ir kiti šiose įstaigoje besilankantys vyresni nei 6 metų amžiaus asmenys, turi dėvėti kaukes. Kaukių leidžiama nedėvėti neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės kaukių dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei (rekomenduojama dėvėti veido skydelį), kitais Nutarime nustatytais atvejais. Jei darbuotojas negali dėvėti kaukės dėl vykdomos veiklos pobūdžio (pvz. darbas su klausos negalia turinčiais asmenimis), gali būti naudojamos kitos riziką mažinančios priemonės (pvz., veido skydeliai);

3.2. prie įėjimo į šias įstaigas tikslinei grupei suprantama forma (lengvai skaitomu tekstu, paveikslėliais, o prireikus ir žodžiu) turi būti pateikta informacija:

3.2.1. apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higieną, kosėjimo, čiaudėjimo etiketą ir kt.);

3.2.2. apie reikalavimus dėl kaukių dėvėjimo;

3.2.3. draudimą šiose įstaigose lankytis asmenims, turintiems ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymių (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.).

3.3. turi būti ribojami aptarnaujamų asmenų srautai:

3.3.1. užtikrinama, kad tarp paslaugų gavėjų, kitų šiose įstaigose besilankančių asmenų būtų išlaikomas ne mažesnis kaip 2 m atstumas;

3.3.2. prioritetus turi būti teikiamas individualaus darbo su paslaugų gavėjais organizavimui. Jei turi būti organizuojami grupiniai užsiėmimai, jie turi būti vykdomi maksimaliai laikantis grupių izoliacijos principo. Paslaugų gavėjai turi lankyti nuolatos tą pačią grupę. Tarp skirtingų grupių veiklų turi būti užtikrinamas pakankamas laiko tarpas (ne mažiau kaip 10 min.), per kurį patalpos turi būti išvėdinamos, dažnai liečiami paviršiai patalpose nuvalomi ir sudaromos sąlygos, kad skirtingose grupėse esantys paslaugų gavėjai nekontaktuotų tarpusavyje.

3.4. paslaugų gavėjai turi būti skatinami laikytis asmens higienos (rankų higienos, kosėjimo, čiaudėjimo etiketo ir kt.);

3.5. jei organizuojamas paslaugos gavėjų maitinimas, pirmenybė turi būti teikiama maitinimo organizavimui užsiėmimų vykdymo patalpose. Jei tokios galimybės nėra ir maitinimas gali būti organizuojamas tik bendrose valgymo salėse, paslaugų gavėjai turi eiti po vieną grupę pagal iš anksto parengtą maitinimo grafiką. Maitinimas švediško stalo principu, kai maistą įsideda patys paslaugų gavėjai, neturi būti organizuojamas. Po kiekvienos grupės bendra maitinimo organizavimo patalpa turi būti išvėdinama ir dažnai liečiami paviršiai nuvalomi;

3.6. šiose įstaigose turi būti sudarytos tinkamos sąlygos darbuotojų ir paslaugų gavėjų higienai (praustuvėse tiekiamas šiltas ir šaltas vanduo, prie praustuvių patiekiami skysto muilo, vienkartiniai rankšluosčiai) bei sudaryta galimybė rankų dezinfekcijai (gerai matomoje vietoje prie įėjimo, tualetuose pakabintos rankų dezinfekcijai skirtos priemonės). Siūloma taip pat pavišinti rekomendacijas dėl rankų higienos <https://bit.ly/3yQjr40>;

3.7. paslaugų teikimo patalpos turi būti išvėdinamos prieš atvykstant paslaugų gavėjams ir ne rečiau kaip 2 kartus per dieną (patalpų vėdinimas turi būti atliekamas užtikrinant paslaugų gavėjų saugumą). Patalpos ir dažnai liečiami paviršiai (durų rankenos, laiptinės turėklai, elektros jungikliai, kėdžių atramos ir kt.) turi būti valomi paviršiams valyti skirtu valikliu ne rečiau kaip 2 kartus per dieną. Jei paslaugos organizuojamos bendrose patalpose (salėse), patalpos turi būti išvėdinamos ir dažnai liečiami paviršiai nuvalomi po kiekvieno panaudojimo. Organizuojant aplinkos valymą turi būti atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtas rekomendacijas sveikatos priežiūros įstaigų patalpų dezinfekcijai ir ne sveikatos priežiūros patalpų dezinfekcijai (kai galimas užteršimas SARS-CoV-2 virusu) (<https://bit.ly/3fUZOPH>);

3.8. darbuotojų, paslaugų gavėjų, kitų šiose įstaigose besilankančių asmenų sveikatos būklė turi būti stebima:

3.8.1. turi būti matuojama atvykstančių paslaugų gavėjų ir kitų lankytojų kūno temperatūra prieš jiems patenkant į šias įstaigas. Sudarytos sąlygos matuoti(s) darbuotojų(-ams) kūno temperatūrą;

3.8.2. asmuo, kuriam pasireiškia ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymiai (pvz., karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.) šiose įstaigose, turi nedelsiant apieiti patalpas ir kreiptis konsultacijai į savo šeimos gydytoją arba konsultuoti Karštąją koronaviruso liniją tel. 1808;

3.8.3. jeigu šių įstaigų administracija iš darbuotojo ar paslaugų gavėjo gavo informaciją apie šiam asmeniui nustatytą COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją), apie tai nedelsiant privalo informuoti Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC), bendradarbiauti su NVSC nustatant sąlytį turėjusius asmenis ir jiems taikant izoliaciją;

3.8.4. į šias įstaigas draudžiama atvykti asmenims, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpiu;

3.8.5. jei paslaugos teikiamos asmens namuose, prieš apsilankant susisiekiama nuotoliniu būdu su paslaugos gavėju ar jo artimaisiais ir įsitikinama, kad asmeniui (jo artimiesiems) nėra pakilusi temperatūra ir (arba) nepasireiškia kiti COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) būdingi simptomai.

4. Įpareigoti nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių dienos ir trumpalaikės socialinės globos ar socialinės priežiūros paslaugas susijusias su apgyvendinimu, šeimynų, grupinio gyvenimo ir bendruomeninių vaikų globos namų vadovus organizuoti šių įstaigų darbą laikantis šių reikalavimų:

4.1. šių įstaigų darbuotojai teikdami socialines paslaugas, paslaugų gavėjai bendrosiose patalpose (pvz., valgyklose, salėse ir pan.) turi dėvėti kaukes. Kaukių leidžiama nedėvėti neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės kaukių dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei (rekomenduojama dėvėti veido skydelį), kitais Nutarime nustatytais atvejais. Jei darbuotojas negali dėvėti kaukės dėl vykdomos veiklos pobūdžio (pvz. darbas su klausos negalia turinčiais asmenimis), gali būti naudojamos kitos riziką mažinančios priemonės (pvz., veido skydeliai);

4.2. prie įėjimo į šias įstaigas tikslinei grupei suprantama forma (lengvai skaitomu tekstu, paveikslėliais, o prireikus ir žodžiu) turi būti pateikta informacija:

4.2.1. apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higieną, kosėjimo, čiaudėjimo etiketą ir kt.);

4.2.2. apie reikalavimus dėl kaukių dėvėjimo;

4.2.3. draudimą šiose įstaigose lankytis asmenims, turintiems ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymių (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.).

4.3. turi būti ribojami paslaugų gavėjų srautai:

4.3.1. tarp paslaugų gavėjų bendrosiose patalpose, grupinių veiklų metu turi būti išlaikomas ne mažesnis kaip 2 m atstumas;

4.3.2. prioritetas turi būti teikiamas individualaus darbo su paslaugų gavėjais organizavimui. Jei turi būti organizuojami grupiniai užsiėmimai, grupėje negali būti daugiau kaip 5 paslaugų gavėjai, vienam paslaugų gavėjui turi būti užtikrinamas ne mažesnis kaip 10 m² patalpos plotas. Tarp skirtingų grupių veiklų turi būti užtikrinamas pakankamas laiko tarpas (ne mažiau kaip 10 min.), per kurį patalpos turi būti išvėdinamos, dažnai liečiami paviršiai patalpose nuvalomi ir sudaromos sąlygos, kad skirtingose grupėse esantys paslaugų gavėjai nekontaktuotų tarpusavyje;

4.3.3. paslaugų gavėjai turi būti skatinami laikytis asmens higienos (rankų higienos, kosėjimo, čiaudėjimo etiketo ir kt.);

4.3.4. turi būti organizuojamas individualus paslaugų gavėjų maitinimas ar kuo mažesnėmis grupėmis. Jei maitinimas gali būti organizuojamas tik bendrose valgymo salėse, paslaugų gavėjai turi eiti po vieną grupę pagal iš anksto parengtą maitinimo grafiką. Maitinimas

švediško stalo principu, kai maistą įsideda patys paslaugų gavėjai, neturi būti organizuojamas. Po kiekvienos grupės bendra maitinimo organizavimo patalpa turi būti išvėdinama ir išvaloma.

4.4. darbuotojų, paslaugų gavėjų, juos lankančių asmenų sveikata būtų nuolat stebima:

4.4.1. turi būti matuojama atvykstančių paslaugų gavėjų ir kitų lankytojų kūno temperatūra prieš jiems patenkant į šias įstaigas. Sudarytos sąlygos matuoti(s) darbuotojų(-ams) kūno temperatūrą;

4.4.2. nustacius, kad paslaugų gavėjui pasireiškė karščiavimas ar ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų ar kitų užkrečiamųjų ligų požymiai (pvz., karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.), paslaugų gavėjas nedelsiant turi būti atskiriamas nuo kitų paslaugų gavėjų. Dėl tolimesnių veiksmų konsultuojamasi su paslaugų gavėjo šeimos gydytoju arba Karštąja koronaviruso linija tel. 1808;

4.4.3. darbuotojams, kuriems pasireiškia ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymiai (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.), turi nedelsiant apleisti šių įstaigų patalpas ir susisiekti su savo šeimos gydytoju konsultacijai arba konsultuotis Karštąją koronaviruso linija tel. 1808;

4.4.4. jeigu šių įstaigų administracija iš paties darbuotojo ar paslaugų gavėjo gavo informaciją apie jam nustatytą COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją), apie tai privalo nedelsiant informuoti NVSC, bendradarbiauti su NVSC nustatant sąlytį turėjusius asmenis ir jiems taikant izoliaciją;

4.4.5. į šias įstaigas draudžiama atvykti asmenims, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpiu.

4.5. šiose įstaigose turi būti sudarytos tinkamos sąlygos darbuotojų ir paslaugų gavėjų higienai (praustuvėse tiekiamas šiltas ir šaltas vanduo, prie praustuvių patiekama skysto muilo, individualūs arba vienkartiniai rankšluosčiai) bei turi būti sudaryta galimybė rankų dezinfekcijai (gerai matomoje vietoje prie įėjimo, tualetuose pakabintos rankų dezinfekcijai skirtos priemonės). Siūloma taip pat pavišinti rekomendacijas dėl rankų higienos <https://bit.ly/3yQjr40>;

4.6. šių įstaigų patalpos turi būti dažnai vėdinamos (patalpų vėdinimas turi būti atliekamas užtikrinant paslaugų gavėjų saugumą). Dažnai liečiami paviršiai (durų rankenos, laiptinės turėklai, elektros jungikliai, kėdžių atramos ir kt.) valomi paviršiams valyti skirtu valikliu ne rečiau kaip 2 kartus per dieną. Jei paslaugos organizuojamos bendrose patalpose (salėse), patalpos turi būti išvėdinamos ir dažnai liečiami paviršiai nuvalomi po kiekvieno panaudojimo. Organizuojant aplinkos valymą turi būti atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtas rekomendacijas sveikatos priežiūros įstaigų patalpų dezinfekcijai ir ne sveikatos priežiūros patalpų dezinfekcijai (kai galimas užteršimas SARS-CoV-2 virusu) (<https://bit.ly/3fUZOPH>);

5. Įpareigoti stacionarių ir nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų darbuotojus, paslaugų gavėjus, kitus asmenis šio sprendimo 1.2.2, 3.1 ir 4.1 papunkčiuose numatytais atvejais dėvėti kaukes. Kaukių leidžiama nedėvėti neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės kaukių dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei (rekomenduojama dėvėti veido skydelį), kitais Nutarime nustatytais atvejais. Jei įstaigos darbuotojas negali dėvėti kaukės dėl vykdomos veiklos pobūdžio (pvz. darbas su klausos negalią turinčiais asmenimis), gali būti naudojamos kitos riziką mažinančios priemonės (pvz., veido skydeliai).“

Sveikatos apsaugos ministras, valstybės lygio
ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovas

Arūnas Dulkys